ПОГОДЖУЮ
Проректор з навчальної роботи

_____Людмила ЛУЗАН
30.08.2024

ЗАТВЕРДЖУЮ
Ректор КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти»

_____ Любов ПОКРОЄВА
30.08.2024

# ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
## підвищення кваліфікації за темою

## *«НУШ: інформатика в початкових класах»*
## *«NUSH: informatics in primary school»*

**Розробник**
***Василенко Ю. М.,*** *старший викладач секції інформаційних технологій в освіті КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти», магістр математики, тренер НУШ*

СХВАЛЕНО

Протокол засідання
кафедри методики
природничо-математичної освіти
29.08.2024 № 7

## 1.1. Загальні положення

Освітня програма підвищення кваліфікації за темою «НУШ: інформатика в початкових класах» є складовою Комплексної програми підвищення кваліфікації педагогічних працівників за напрямом «Інформатика».

Нормативним підґрунтям для створення програми є Закони України «Про освіту» (зі змінами), «Про повну загальну середню освіту» (зі змінами), Концепція реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа», Державний стандарт початкової освіти, Постанова Кабінету Міністрів України від 21 травня 2019 року № 800 «Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників», типова програма підвищення кваліфікації вчителів закладів загальної середньої освіти, які впроваджують новий Державний стандарт базової середньої освіти, затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 12.10.2022 № 904, професійний стандарт за професією «Вчитель закладу загальної середньої освіти», затверджений наказом Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України від 23.12.2020 № 2736, типових освітніх програм для 1-2 та 3-4 класів закладів загальної середньої освіти.

## 1.2. Актуальність

Актуальність програми полягає в необхідності удосконалення фахової майстерності педагогів в умовах реформування освітньої системи, розбудови Нової української школи, яка базується на компетентнісному і персоналізованому підходах, принципах дитиноцентризму та педагогіки партнерства. Неперервна освіта має забезпечити умови для особистісного й професійного зростання вчителів, які викладають предмет «Інформатика» в початкових класах, їх творчого потенціалу, уміння навчатися впродовж життя, самоосвіти, розвитку професійної компетентності.

Учитель, який викладає інформатику в початковій школі має бути готовим до роботи за сучасними методиками і технологіями навчання інформатики; активного використання технологій дистанційного навчання.

## 1.3. Мета й завдання

Мета: науково-методична та практична підготовка вчителів до викладання інформатики у початкових класах з урахуванням нових вимог до змісту освіти, орієнтації освітнього процесу на формування у школярів ключових компетентностей, необхідних для їх успішної самореалізації; комплексної інтеграції предмета «Інформатика» засобами внутрішньопредметних та міжпредметних зв’язків.

Завдання:

- розвиток загальних і професійних компетентностей учителів, які викладають інформатику в початкових класах;

- опрацювання сучасних методик і технологій навчання інформатики учнів/учениць в умовах упровадження нового Державного стандарту початкової освіти, а саме: сучасних освітніх трендів для організації навчально-пізнавальної діяльності учнів в умовах розбудови Нової української школи, організації змішаного навчання, забезпечення спрямованості навчального заняття на формування в учнів/учениць ключових компетентностей та суспільних цінностей, використання методів та інструментів формувального оцінювання на уроках інформатики в умовах НУШ та ін.;

- актуалізація знань щодо організації безпечного та здорового освітнього середовища; психолого-педагогічного супроводу дітей молодшого шкільного віку, зокрема уточнення знань про психолого-фізіологічні особливості здобувачів освіти певного віку;

- поглиблення і розширення знань із фахових дисциплін (основи програмування, розвиток логічного та алгоритмічного мислення та ін.).

**1.4. Форма навчання –** дистанційна, очно-дистанційна.

**1.5. Структура освітньої програми**

Модуль 1 Сучасні нормативні вимоги до організації освітньої діяльності
Модуль 2 Концептуальні засади оновлення змісту освітньої діяльності
Модуль 3 Сучасні підходи до організації освітнього процесу
Модуль 4 Психолого-педагогічний супровід освітнього процесу
Модуль 5 Діагностико-аналітичний

**1.6. Очікувані результати**

**МОДУЛЬ 1. Сучасні нормативні вимоги до організації освітньої діяльності**

***Очікувані результати охоплюють***

**Знання й розуміння:**

- норм і законів про освіту;
- сучасних тенденцій розвитку освіти загалом;
- нормативно-правових основ, законодавчих актів у сфері базової середньої освіти;
- сутності Концепції Нової української школи;
- сутності основних ідей, принципів побудови Державного стандарту початкової освіти;
- структури та змісту типових освітніх програми та освітньої програми закладу освіти, типового навчального плану та робочого навчального плану, навчальної програми;

**Уміння:**

- організовувати освітній процес відповідно до вимог законодавства;
- визначати предметний зміст і послідовність його опрацювання з урахуванням вимог державного стандарту початкової освіти, типових освітніх програм для 1-2 та 3-4 класів закладів загальної середньої освіти, попередніх результатів навчання учнів, їх освітніх потреб;
- формувати в учнів ключові компетентності та вміння, спільні для всіх компетентностей.

**Диспозиції (цінності, ставлення):**

- гуманістична спрямованість освітнього процесу;
- дитиноцентризм, цінність особистості;
- готовність до реалізації сучасних цілей освіти;
- професійна мобільність та гнучкість;
- усвідомлення необхідності постійного професійного розвитку.

**МОДУЛЬ 2. Концептуальні засади оновлення змісту освітньої діяльності**
***Очікувані результати охоплюють***
**Знання й розуміння:**
- сутнісних характеристик сучасних підходів до навчання в Новій українській школі;
- сутності та принципів діяльнісного підходу в навчанні та інструментів його реалізації в освітньому процесі;
- стратегій розвитку критичного мислення та когнітивної гнучкості.

**Уміння:**
- організовувати педагогічну діяльність на засадах сучасних підходів до навчання в НУШ;
- реалізовувати принципи діяльнісного підходу, застосовувати діяльнісні методи навчання та різноманітні інструменти діяльнісного підходу в освітньому процесі;
- реалізовувати визначені підходи до організації сучасного освітнього процесу в умовах очного, дистанційного й змішаного навчання;
- аналізувати, добирати та застосовувати компетентнісно орієнтовані завдання.

**Диспозиції (цінності, ставлення):**
- готовність застосовувати сучасні підходи до навчання в Новій українській школі;
- усвідомлення необхідності професійної мобільності й гнучкості;
- розвиток здатності планувати освітній процес на засадах Концепції Нової української школи.

**МОДУЛЬ 3. Сучасні підходи до організації освітнього процесу**
***Очікувані результати охоплюють***
**Знання й розуміння:**
- мети та компетентнісного потенціалу інформатичної освітньої галузі; сутності наскрізних для всіх компетентностей умінь;
- основних груп обов'язкових результатів навчання учнів та загальної характеристики базових знань інформатичної освітньої галузі;
- принципів академічної свободи вчителя;
- змісту типових навчальних програм;
- видів та етапів планування освітнього процесу;
- змісту предмету інформатики й методик його викладання;
- форм, методів, технологій навчання, виховання й розвитку учнів засобами інформатичної освітньої галузі;

- цифрових технологій та електронних освітніх ресурсів для навчання учнів інформатиці, їх оцінювання та організації їхнього самоконтролю, відстеження прогресу учнів у навчанні.

**Уміння:**

- орієнтуватися в структурі загальних результатів навчання здобувачів освіти та орієнтирах для їх оцінювання інформатичної освітньої галузі;
- визначати послідовність досягнення результатів навчання учнів з інформатики;
- описувати змістові лінії інформатичної освітньої галузі;
- проєктувати навчальні заняття на основі типових навчальних програм та навчальних програм, затверджених педагогічною радою закладу освіти, календарного планування;
- розвивати в учнів ключові компетентності та вміння, спільні для всіх компетентностей; формувати готовність до їх застосування в навчальних та життєвих ситуаціях;
- добирати традиційні та інноваційні методики навчання;
- використовувати безпечне освітнє цифрове середовище для організації та управління освітнім процесом, організації групової взаємодії, зворотного зв’язку.

**Диспозиції (цінності, ставлення):**

- власного професійного розвитку педагога в умовах змін системи освіти та законодавчого забезпечення; визначення відповідності власних професійних компетентностей чинним вимогам.
- партнерської взаємодії та співпраці з суб'єктами освітнього процесу;
- створення кейсів з інформатики з метою підвищення якості викладання та навчання;
- особистісної орієнтації на підвищення рівня власної дидактичної компетентності;
- планування освітньої діяльності, самостійної розробки дидактичних матеріалів; формування умов досягнення успішного результату практичної діяльності, виховання ціннісного ставлення до особистісних здобутків навчання

**МОДУЛЬ 4. Психолого-педагогічний супровід освітнього процесу**

***Очікувані результати охоплюють***

**Знання й розуміння:**

- вікових, індивідуально-психологічних та індивідуально-типологічних особливостей учнів молодшого шкільного віку;
- значущості психологічних умов розвитку фізичного, психічного, соціального та духовного розвитку особистості в освітньому процесі;
- розвитку життєвих навичок і ключових умінь в освітньому процесі, серед яких критичне мислення і розв’язання проблем, емоційний інтелект, креативність, громадянськість, лідерство, спілкування і співпраця;
- розвитку психологічної стійкості та резильєнтності.

**Уміння:**

- створювати психологічно безпечний освітній простір;
- уживати превентивні заходи щодо булінгу;
- моделювати ситуації, що потребують критичного мислення й нестандартного розв’язання проблем, розвитку емоційного інтелекту, креативності, громадянськості, лідерства, спілкування та співпраці;
- систематично надавати конструктивні відгуки та встановлювати зворотній зв'язок, вибудовувати діалогове навчання з усіма учасниками освітнього процесу як рівноправними партнерами;
- здатність працювати в команді з усіма учасниками освітнього процесу;
- здійснювати особистісну саморегуляцію емоційних станів і почуттів, розвивати психологічну стійкість/резильєнтність.

**Диспозиції (цінності, ставлення):**

- дитиноцентризм;
- морально-етичні: самоповага й повага до інших людей, справедливість, гідність, чесність, турбота;
- готовність до змін, партнерства взаємодія з усіма учасниками освітнього процесу, гнучкість й адаптивність;
- розвиток професійної самосвідомості й рефлексія власної професійної діяльності.

**1.7. Перелік компетентностей, що може набути та/або розвинути слухач за умови успішного засвоєння програми**

*А2. Предметно-методична* (здатність формувати і розвивати в учнів ключові компетентності на уроках інформатики в початкових класах; моделювати зміст навчання, добирати і використовувати сучасні та ефективні методики і технології відповідно до обов’язкових результатів навчання здобувачів освіти з інформатичної освітньої галузі відповідно до Державного стандарту початкової освіти);

*А3. Інформаційно-цифрова* (здатність ефективно використовувати наявні та створювати нові цифрові освітні ресурси для уроку інформатики в початкових класах).

## КУРИКУЛУМ

*за освітньою програмою за темою «НУШ: інформатика в початкових класах»*

| № з/п | назва модуля | к-ть годин |
|---|---|---|
| **1.** | Сучасні нормативні вимоги до організації освітньої діяльності | 3 |
| **2.** | Концептуальні засади оновлення змісту освітньої діяльності | 6 |
| **3.** | Сучасні підходи до організації освітнього процесу | 17 |
| **4.** | Психолого-педагогічний супровід освітнього процесу | 2 |
| **5.** | Діагностико-аналітичний | 2 |

| | | |
|---|---|---|
| | **Разом за модулями (годин/кредитів)** | **30 год/1 кредит** |

Курикулум є основою для складання навчально-тематичного плану, робочої навчальної програми / РНТП / розкладу навчальних занять, що оприлюднюються на сайті КВНЗ «Харківської академії неперервної освіти».

## НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

*за освітньою програмою за темою «НУШ: інформатика в початкових класах»*

| **Назва модуля** *(інваріантна складова)* | **№ теми** | **Назви тем** *(варіативна складова)* | **Умовні позначення компетентностей, що розвиваються** | **Усього годин** |
|---|---|---|---|---|
| МОДУЛЬ 1. Сучасні нормативні вимоги до організації освітньої діяльності | 1.1. | Новий зміст освіти: нормативне й навчально-методичне забезпечення предмета «Інформатика» у початкових класах | А2 | 2 |
| | 1.2. | Створення та підтримка безпечного цифрового середовища | В2 | 1 |
| | 1.3. | Здоров'язбережувальна компетентність учителя НУШ | В2 | 2 |
| | | **Усього на модуль** | | **3** |
| МОДУЛЬ 2. Концептуальні засади оновлення змісту освітньої діяльності | 2.1. | Освітні втрати і розриви в початковій освіті: способи вимірювання та шляхи подолання | Г3 | 2 |
| | 2.2. | Штучний інтелект в освіті: виклики та можливості | А3 | 2 |
| | 2.3. | Урахування теорії множинного інтелекту в роботі вчителя інформатики в початкових класах | Д1 | 2 |
| | 2.4. | Актуальні технології навчання інформатиці молодших школярів | Д1, А2 | 2 |
| | 2.5. | Уроки інформатики в початковій школі як основа впровадження елементів STEM-освіти | Д1, А2 | 2 |
| | | **Усього на модуль** | | **6** |
| МОДУЛЬ 3. Сучасні підходи до організації освітнього процесу | 3.1. | Сучасний урок інформатики в початковій школі у контексті вимог концепції Нової української школи | А2, Г2 | 2 |
| | 3.2. | Комп'ютерні пристрої | А2, А3 | 1 |
| | 3.3. | Дані. Інформація. Дії з інформацією | А2, А3 | 2 |
| | 3.4. | Об'єкт. Властивості об'єкта | А2, А3 | 1 |
| | 3.5. | Комунікація та співпраця. Відповідальність та безпека в інформаційному суспільстві | А2, А3 | 1 |
| | 3.6. | Комп'ютерні програми. Меню та інструменти | А2, А3 | 2 |
| | 3.7. | Базові алгоритмічні структури | А2, А3 | 2 |
| | 3.8. | Створення програмованих проєктів у середовищі програмування | А2, А3 | 2 |
| | 3.9. | Створення цифрових дидактичних матеріалів | А3 | 2 |
| | 3.10. | Використання, змінення, створення інформаційних моделей | А2, А3 | 2 |
| | | **Усього на модуль** | | **17** |

| **Назва модуля** *(інваріантна складова)* | **№ теми** | **Назви тем** *(варіативна складова)* | **Умовні позначення компетентностей, що розвиваються** | **Усього годин** |
|---|---|---|---|---|
| МОДУЛЬ 4. Психолого-педагогічний супровід освітнього процесу | 4.1. | Способи мислення учнів як складова набутих компетентностей і результат навчання | Б1, Д1 | 2 |
| | 4.2. | Психологічні особливості дітей молодшого шкільного віку | Б1 | 2 |
| **Усього на модуль** | | | | **2** |
| МОДУЛЬ 5. Діагностико-аналітичний | 5.1. | Настановне заняття | | 1 |
| | 5.2. | Підсумкове тестування | | 1 |
| **Усього на модуль** | | | | **2** |
| **Разом годин за модулями** | | | | **30** |